SOCIAAL VEILIGHEIDSPLAN CRANENBURGESTRAAT

Cranenburgsestraat 112C
6561 AR Groesbeek
Telefoon: 024-6843298
Email: info@sbocarolus.nl

Cranenburgsestraat 112A
6561 AR Groesbeek
Telefoon: 024-3971928
Email: jenaplan@bs-adelbrecht.nl

Inleiding 3
1.Onze visie, doelen en uitgangspunten 4
2.Planmatige aanpak 4
3.Het scheppen van voorwaarden 5
4.Calamiteiten 5
5.Het klachtrecht 6
6.Taken volgens de klachtenregeling 7
7.Pedagogisch handelen 7
8.Het pedagogisch klimaat 8
9.Preventieve activiteiten 9
10. Melding en registratie 8
Afwegingskader 10
11. Evaluatie 11
Bijlage 1. Ongevallenmeldingsformulier Arbeidsinspectie 11
Bijlage 2. Incidentenregistratieformulier voor intern gebruik 14
Bijlage 3. Format voor ongevallen / incidentenregister 16
Bijlage 4. Klachtenregeling SPOG. 13
Bijlage 5. Contactpersoon/Vertrouwenspersonen. 14
Bijlage 6. Gedragsregels leraren lichamelijke opvoeding. 16
Bijlage 7. Pesten. 17
Bijlage 8. Anti-pest protocol Cranenburgsestraat. 25
Verklaring van de afkortingen 28
Adressen en telefoonnummers 28

INLEIDING

Volgens de Arbeidsomstandighedenwet en de CAO Primair Onderwijs is iedere instelling in Nederland - en dus ook Stichting SPOG, waaronder Adelbrecht Windekind en SBO Carolus- verplicht om beleid te voeren op het gebied van veiligheid (CAO PO artikel 11.5.lid 2 sub b). In deze CAO is als onderdeel van het Statuut Sociaal Beleid opgenomen dat iedere school een veiligheidsplan moet hebben ingebed in het algemene arbobeleid.

Adelbrecht Windekind en SBO Carolus (lees Cranenburgsestraat) wil met dit plan voor sociale veiligheid, verder gaan dan de wettelijke verplichtingen en met alle betrokkenen bij de school uitdrukkelijk werken aan een positieve veiligheidsbeleving.

Het is onze bedoeling een bruikbaar plan te schrijven, waarvan het beleid geïmplementeerd kan worden in de school. Naar aanleiding van dit plan formuleren we doelstellingen die we opnemen in ons jaarplan en halfjaarlijks evalueren. Het veiligheidsplan wordt besproken met de MR om het zoveel als mogelijk toe te snijden op onze specifieke situatie.

Het veiligheidsplan maakt deel uit van andere beleidsdocumenten die onze school aanwezig zijn, zoals het personeelsbeleidsplan en het arbobeleidsplan.

Team Cranenburgsestraat

1.ONZE VISIE, DOELEN EN UITGANGSPUNTEN

Voorliggend beleidsplan is een integraal beleidsplan voor fysieke (inrichting van het gebouw) en sociale schoolveiligheid (omgaan met agressie en geweld), betrekking hebbend op de psychosociale belasting van leerlingen en personeel. Team Cranenburgsestraat volgt de Arborichtlijnen op. Bovendien richt dit beleidsplan zich op het bevorderen van een positieve veiligheidsbeleving, een leef- en leerklimaat waarin alle betrokkenen bij de school en het gebouw zich veilig voelen en zich positief verbonden voelen met de beide scholen. Met alle betrokkenen bedoelen we in de eerste plaats de leerlingen, de ouders en de medewerkers.

De wettelijke verplichtingen
Schoolveiligheidsbeleid is de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur en de schooldirectie. Het bevoegd gezag brengt de risico's op een breed terrein van arbeidsomstandigheden in kaart en treft maatregelen ter verbetering. Volgens artikel 12 van de Arbeidsomstandighedenwet werken werkgevers en werknemers bij de uitvoering van het beleid samen. Het bestuur zorgt in de eerste plaats voor het opzetten van algemeen beleid voor de hele organisatie en voor een adequate overlegstructuur. De schoolleiding en het personeel zorgen voor de uitvoering van het beleid. Hierbij horen 1 keer per 4 jaar de RI&E (bovenschools) en de tevredenheidspeilingen voor ouders, leerlingen en personeel. Een eventueel plan van aanpak wordt in overleg met de MR vastgesteld.

Sociaal beleid als onderdeel van het totale schoolbeleid
Ons veiligheidsbeleid betreft geen losstaande aanpak, maar is een integraal onderdeel van ons totale schoolbeleid. Professionals in ons gebouw spelen een belangrijke rol in het zorgen voor sociale veiligheid en in het signaleren, begrenzen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag. Hun handelen krijgt richting via de visie en normen en waarden van de beide scholen.
Schooleigen gedragsregels, die gelden voor personeel, leerlingen en allen die betrokken zijn bij de school, zijn afhankelijk van het draagvlak van alle betrokkenen. Afstemming, aanscherping en bijstelling van gemaakte afspraken is voortdurend nodig. Stichting Primair Onderwijs Groesbeek voorziet in goede materiële voorzieningen en zorgt voor adequate werkomstandigheden.

2.PLANMATIGE AANPAK

Het registreren van incidenten zien wij als een belangrijk instrument om het gevoerde veiligheidsbeleid te monitoren. De aard en de omvang van de incidenten is een belangrijke graadmeter van de veiligheid binnen de school. Goede communicatie, centrale registratie en analyse van de gegevens zijn daarvan de belangrijkste. In ons gebouw is de afstemmingscoördinator (AC'er) het centrale aanspreekpunt. Zij ziet toe op een uniforme wijze van registratie. Ook zal zij de gegevens analyseren, waar mogelijk trends signaleren en deze vertalen naar beleid. Maatregelen en voorzieningen zijn voorwaarden voor een zinvolle incidentregistratie.
Informatie uit analyse en trends maakt leren van incidenten mogelijk. Het team kan zicht krijgen op de rol van de betrokkenen (leerlingen, ouders, leraar/team, mentor, contactpersoon, AC-er, vertrouwenspersoon, directie). Het pedagogisch handelen dat voorafging aan het incident en dat volgde naar aanleiding van het incident en de lijnen die hierbij gevolgd zijn binnen de organisatie van de scholen en het gebouw.

3.HET SCHEPPEN VAN VOORWAARDEN

Het bieden van sociale veiligheid vraagt behalve om maatregelen ook om het inrichten van werkprocessen die bijdragen aan een sociaal en veilig pedagogisch klimaat. Daarbij wordt naast vakinhoudelijke inzet, aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen. Hoe wordt met leerlingen gepraat? Hoe worden uitgevoerde interventies in het team met elkaar gedeeld? Welke rol wordt aan aanvullende expertise toebedacht? Hoe worden verantwoordelijkheden en taken verdeeld, van bestuur, directie tot en met de leerkracht en in een logische en werkbare relatie tot elkaar geplaatst.

- Betrokkenheid van leerlingen en ouders: duidelijke afspraken over de onderlinge communicatie en enthousiast leiderschap verhogen betrokkenheid bij het beleid onder ouders en leerlingen;
- Bij grensoverschrijdend gedrag blijken schoolbrede interventies, die behalve op de leerling, ook gericht zijn op de schoolomgeving, de thuisomgeving en de leeftijdgenoten het meest effectief om herhaling van het gedrag te voorkomen;
- Aandacht voor de competenties van personeel is nodig bij de uitvoering van taken en het nemen van verantwoordelijkheden in de organisatie.

Veiligheid en leerlingenzorg staan in nauwe relatie tot elkaar. Wij willen als scholen voor alle leerlingen een veilige plek creëren. Aan leermoeilijkheden, gedragsmoeilijkheden of een ingewikkelde thuissituatie zullen wij aandacht besteden, indien nodig, i.s.m. Samenwerkingsverband Stromenland. Belangrijk is dat wij als teams informatie met elkaar uitwisselen over de wijze waarop wij er in de klas mee omgaan, met als doel samen bij te dragen aan een veilig klimaat.
In de samenwerking met externe partners, zoals de leerplichtambtenaar, politie, jeugdzorg en maatschappelijk werk, de onderwijsbegeleidingsdienst, is het belangrijk om de grenzen van de verschillende partijen die samenwerken duidelijk te hebben. Beiden scholen vermelden in de Schoolgids, hoe zij ouders informeert over problemen met leerlingen in en om de school. Locatie Cranenburgsestraat is samenwerkend met het sociaal team Berg en Dal.

https://www.bergendal.nl/inwoners/producten-en-diensten-a-tot-z_45068/product/sociaal-team-berg-en-dal_1090.html

4.CALAMITEITEN

Wanneer zich een incident afspeelt in het gebouw zorgt snelle communicatie met leerlingen, medewerkers en ouders ervoor dat de onrust niet onnodig groot wordt. Experts inschakelen die de scholen bijstaan en adviseren in de opvang van ouders en medewerkers kan dan helpend zijn. Een draaiboek dat omgang met calamiteiten/incidenten beschrijft is noodzakelijk. Dit draaiboek bevat bijvoorbeeld informatie over het te woord staan van media. De Cranenburgsestraat beschikt over een vluchtplan, in geval dat het gebouw verlaten moet worden. Er zijn dagelijks BHV-ers aanwezig. Als onderdeel van de Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) brengen wij de fysieke en sociale veiligheid in kaart, treffen maatregelen of brengen verbeteringen aan. Wij maken voor de uitvoering een korte- en lange termijnplanning en een begroting van kosten. Als aangerichte schade/vernieling aan gebouw of materialen aantoonbaar toegedicht kan worden aan een persoon zullen wij kostenverhalen op de aansprakelijkheidsverzekering van die persoon, zodat deze kosten niet ten laste van onderwijsbekostiging komen.

5.HET KLACHTRECHT

Met de Kwaliteitswet van 1 augustus 1998 is het schoolplan, de schoolgids en het klachtrecht ingevoerd. Het klachtrecht heeft een belangrijke signaalfunctie bij de kwaliteit van het onderwijs. Door de klachtenregeling ontvangen het bestuur en de school op eenvoudige wijze signalen die hen kunnen ondersteunen bij het verbeteren van het onderwijs en de goede gang van zaken op school. Met de regeling wordt een zorgvuldige behandeling van klachten beoogd, waarmee het belang van betrokkenen wordt gediend als ook het belang van de school (een veilig schoolklimaat).
Voor de meeste vragen, problemen en opmerkingen kunnen leerlingen en ouders terecht bij de groepsleerkracht. Onze teamleden staan ouders buiten lestijd graag te woord. Wanneer zo'n gesprek wat meer tijd vraagt, is het verstandig even een afspraak te maken. Als zaken niet naar tevredenheid worden opgelost, kan er overleg plaatsvinden met de directie. Wanneer dit ook niet tot een passende oplossing leidt, kunnen ouders/verzorgers zich wenden tot het schoolbestuur de Stichting Primair Onderwijs Groesbeek. In sommige gevallen kan het zijn dat ouders/verzorgers van mening zijn dat een probleem niet juist is afgehandeld en dat zij ook met het bestuur niet tot een oplossing komen. In dat geval kunt zij zich wenden tot de Landelijke Klachtencommissie onderwijs (LKC). Sinds 2009 opgegaan in de nieuwe organisatie Onderwijsgeschillen.

Wanneer ouders/verzorgers niet direct naar de schooldirectie of het schoolbestuur willen toegaan of hier hulp bij willen hebben, kunnen zij zich wenden tot een vertrouwenspersoon van de school. Op SBO Carolus is dat mevr. Jenneke Bouten, tel. 024-6843298. Voor Adelbrecht Windekind is dat mevr. Amarence van der Horst, tel. 024-3971928. De vertrouwenspersoon is het aanspreekpunt voor de klager in het geval van sociale onveiligheid. De vertrouwenspersoon zorgt voor opvang en begeleiding gericht op afhandeling van de klacht. Ook is het mogelijk om direct een externe vertrouwenspersoon te benaderen namelijk Mevr. Stephanie Vermeulen sam.vermeulen@kpnmail.nl of via (06)-23391615

Tot slot willen wij benadrukken dat u in het geval van een klacht ook altijd rechtstreeks zelf de landelijke klachtencommissie kunt benaderen. Alle hierboven gestelde opties kunnen dus overgeslagen worden. Uiteraard bent u volkomen vrij te kiezen welke weg u wilt bewandelen. U kunt met het LKC in contact komen met de volgende gegevens:

Landelijke Klachtencommissie onderwijs
Postbus 85191
3508 AD Utrecht
Telefoon 030-28095950
E-mail info@onderwijsgeschillen.nl
Website www.onderwijsgeschillen.nl

Telefoon: 030 – 280 95 90
E-mail: info@onderwijsgeschillen.nl
Website: www.onderwijsgeschillen.nl

Bezoekadres:
Gebouw 'Woudstede'
Zwarte Woud 2
3524 SJ Utrecht

6.TAKEN VOLGENS DE KLACHTENREGELING

De vertrouwenspersoon in de school zorgt voor opvang en begeleiding van de klager(s). De Landelijke Vereniging van Vertrouwenspersonen onderkent drie hoofdtaken:

1. Opvang en begeleiding van de klager gericht op het oplossen van de klacht;
2. Voorlichting geven over de functie van contactpersoon en over vormen van ongewenst gedrag en preventieve activiteiten organiseren gericht op voorkomen van ongewenst gedrag en onveiligheid;
3. Verantwoording afleggen en beleidsadvies geven aan directie/bestuur van de school gericht op de bevordering van de sociale veiligheid.

De vertrouwenspersoon gaat na of de situatie binnen de school speelt en of de klachtencommissie uiteindelijk deze klacht zal behandelen en of door bemiddeling een oplossing kan worden bereikt.

- De vertrouwenspersoon gaat na of de gebeurtenis aanleiding geeft tot het indienen van een klacht. De vertrouwenspersoon begeleidt de klager desgewenst bij de verdere procedure en verleent desgewenst bijstand bij het doen van aangifte bij politie of justitie.
- De vertrouwenspersoon verwijst, indien en zover noodzakelijk of wenselijk, naar andere instanties gespecialiseerd in opvang en nazorg.
- De vertrouwenspersoon wijst de beschuldigde persoon op zijn/haar rechten en kan ondersteuning bieden.
- Indien de vertrouwenspersoon slechts aanwijzingen doch geen klachten bereiken, kan hij deze ter kennis brengen van de klachtencommissie of het bevoegd gezag.
- De vertrouwenspersoon geeft gevraagd of ongevraagd advies over de door het bevoegd gezag te nemen besluiten.
- De vertrouwenspersoon neemt bij zijn activiteiten de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht.
- De vertrouwenspersoon is verplicht tot geheimhouding van alle zaken die hij in die hoedanigheid verneemt. Deze plicht vervalt niet nadat betrokkene zijn taak als vertrouwenspersoon heeft beëindigd.

7.PEDAGOGISCH HANDELEN

Door pedagogisch handelen verbindt een leerkracht de persoonlijke, sociale en morele ontwikkeling aan het cognitieve leren. Het bevorderen van sociale veiligheid en het tegengaan van grensoverschrijdend gedrag is echter niet voor elke leerkracht even gemakkelijk. Het risico van onvoldoende maatregelen of handelingsverlegenheid is groot. Coaching van leerkrachten op dit belangrijke thema en sturing van de schoolleiding zijn belangrijke pijlers. Omgaan met emoties van ouders, pesten en gepest worden, grensoverschrijdend gedrag, dreiging met rechtszaken, vraagt veel van vakmanschap van de leraar, zoals: signaleren, interveniëren en gesprekken met ouders.

Wij willen hierbij uitgaan van drie perspectieven:

1) De pedagogische opdracht: het doelbewust handelen van de leerkracht, waarbij deze werkt aan maatschappelijke en ontwikkelingsgerichte leerdoelen, rond vorming, opvoeden, burgerschap en sociale integratie;
2) Pedagogisch-didactisch handelen: het vormgeven van het leren zelf. Het pedagogisch klimaat dient bij te dragen aan een veilige en zorgzame leeromgeving, met erkenning van verschillen tussen leerlingen;
3) Pedagogisch klimaat: een stimulerend pedagogisch klimaat dat rekening houdt met basale behoeften van leerlingen, zoals: aandacht voor relaties, competenties en autonomie

8. HET PEDAGOGISCH KLIMAAT

Voor het creëren van een veilige en zorgzame leeromgeving in de school nemen we de volgende aandachtspunten in acht:

- De school heeft waarden, normen en regels inzake gewenst en ongewenst gedrag;
- Er wordt in visie en vertaling daarvan t.b.v. het dagelijks handelen rekening gehouden met de basisbehoeften van leerlingen;
- De schoolleiding besteedt systematisch en periodiek aandacht aan de kwaliteit van het pedagogisch handelen, neemt zo nodig preventieve of corrigerende maatregelen;
- Er zijn voldoende kwalitatief goed toegeruste leerkrachten tot het bieden van goed onderwijs;

Voor het creëren van een veilige en zorgzame leeromgeving in de klas nemen we de volgende aandachtspunten in acht:

- Het hanteren van duidelijke gedragsregels en grenzen, het aanleren van vaardigheden voor gewenst gedrag en het belonen van positief gedrag van individuele en groepen kinderen;
- Het afstemmen van de onderwijsleersituatie op de ontwikkelingskansen van leerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften;
- Effectieve instructie strategieën, zoals: verlengde instructie, het inbouwen van keuzemogelijkheden, leren van elkaar;
- Aandacht voor de eigen verantwoordelijkheid van leerlingen en de betrokkenheid van leerlingen bij de les.

9. PREVENTIEVE ACTIVITEITEN

De sociale en fysieke veiligheid wordt versterkt door activiteiten, programma's en voorlichting gericht op veilig gedrag en het voorkomen van onveilig gedrag. Te denken valt aan: voorkomen en tegengaan van pesten, seksuele en relationele vorming, actief burgerschap en integratie, sociale competenties, mediawijsheid, tegengaan van radicalisering, voorlichting over hulp bij onveiligheid, scholing en training van personeel. Met de informatie uit de kinderraad willen we preventie plegen en zorgen dat we problemen voorblijven. De kinderraad bestaat uit een afvaardiging leerlingen uit de groepen 5 t/m 8 van beide scholen. Zij leggen bespreekpunten voor aan het team/directie. De Cranenburgsestraat maakt gebruik van de methode: 'Leefstijl'. Deze methode biedt een programma voor sociaal-emotionele ontwikkeling en sociale integratie van leerlingen en vraagt ontwikkeling van leerkrachtvaardigheden op dit gebied.

10. MELDING EN REGISTRATIE

Melding
Onze school is wettelijk verplicht om bepaalde ongevallen te melden aan de Arbeidsinspectie. Iedereen op onze school heeft de verantwoordelijkheid om aan de directie door te geven wanneer een ongeval heeft plaatsgevonden. Artikel 9, lid 1 van de Arbeidsomstandighedenwet luidt in dit kader als volgt:
De werkgever meldt arbeidsongevallen die leiden tot de dood, een blijvend letsel of een ziekenhuisopname direct aan de directie en rapporteert hierover zo spoedig mogelijk schriftelijk aan de directie.

Meldpunt
De Cranenburgsestraat maakt gebruik van Parnassys om incidenten te registreren. Ouders kunnen via SocialSchools een incident aangeven. Van de geregistreerde incidenten maakt de afstemmingscoördinator een analyse, stelt trends vast en bespreekt deze met het team, directie en bestuur.
Het bestuur maakt jaarlijks een overzicht van het aantal meldingen per school en locatie. Dit overzicht bevat algemene gegevens, die in de diverse overlegvormen (bestuursoverleg, directieoverleg, MR-overleg en teamoverleg) van de school worden besproken.

Registratie
De directie houdt een lijst bij van de gemelde arbeidsongevallen en van de arbeidsongevallen die hebben geleid tot een verzuim van meer dan drie werkdagen. De directie noteert ook de aard en datum van het ongeval (artikel 9 lid 2, Arbo-wet). Hierbij wordt gebruik gemaakt van het ongevallenregister.

De Meld- en Aangifteplicht Zedenmisdrijf
Volgens artikel 4a WPO/ WEC zijn we verplicht om een vermoeden van een zedenmisdrijf tegen een minderjarige leerling in de onderwijssituatie te melden bij ons bestuur, dat op zijn beurt met de vertrouwensinspecteur moet overleggen over aangifte bij politie/justitie.

Meldcode
Een verplichte Meldcode is iets anders dan de bovenstaande meldplicht. Bij een meldplicht moet de professional zijn vermoeden van geweld melden bij andere instanties. Die verplichting bestaat niet bij een Meldcode. De beslissing om vermoedens van huiselijk geweld of mishandeling wel of niet te melden, neemt de professional zelf. Het onderstaande stappenplan biedt houvast bij deze grote verantwoordelijkheid. De medewerkers van de Cranenburgsestraat hebben allen instructie gehad over het omgaan met de Meldcode.

Bij verdenking van huiselijk geweld en/of kindermishandeling doorloopt elke medewerker van de Cranenburgsestraat de volgende 5 stappen:

Stap 1	Het in kaart brengen van de signalen. Dit doen wij in Parnassys.
Stap 2	Overleggen met een collega. Eventueel raadplegen van Veilig thuis. www.vooreenveiligthuis.nl/veilig-thuis. Het advies en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. Of een deskundige op het gebied van letselduiding.

Stap 3	Gesprek met de betrokkene(n).
Stap 4	Wegen van huiselijk geweld of de kindermishandeling. En bij twijfel altijd Veilig thuis www.vooreenveiligthuis.nl/veilig-thuis raadplegen.
Stap 5	Beslissen over zelfhulp organiseren of melden

Per 1 januari 2019 is de meldcode aangepast (uitbreiding met het afwegingskader):
https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2018/07/02/hetafwegingskader-in-de-meldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling/180508+Basisdoc_Het+afwegingskader+in+de+Meldcode_def.pdf

AFWEGINGSKADER

In stap 4 en 5 wordt het afwegingskader toegepast. Het afwegingskader bestaat uit de volgende twee afwegingen:

- *Afweging 1*: Is melden noodzakelijk?
- *Afweging 2*: Is zelf passende en toereikende hulp bieden of organiseren mogelijk?

1. Zijn er op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?
- Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier
- Ja: Ga verder met afweging 2.

2. Zijn er op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode signalen dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?
- Nee: Ga verder met afweging 3
- Ja: Melden bij Veilig Thuis.

De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.

3. Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?
- Nee: Melden bij Veilig Thuis
- Ja: Ga verder met afweging 4.

4. Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?
- Nee: Melden bij Veilig Thuis
- Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging.

5. Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?

- Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis.
- Ja: hulp afsluiten met afspraken over het volgen van toekomstige (on-)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

11. EVALUATIE

De Cranenburgsestraat evalueert het veiligheidsbeleid en de voortgang van het plan van aanpak tenminste halfjaarlijks. Om een goede evaluatie mogelijk te maken, is het van belang dat bij aanvang de doelen duidelijk zijn. Daarom wordt bij het opstellen van het plan van aanpak duidelijk omschreven wat het probleem is en welk doel met de te ondernemen actie wordt nagestreefd. Per actie wordt vastgesteld of de scholen zelf de evaluatie zelf uitvoeren, dan wel uitbesteedt. Dit is mede afhankelijk van de aard en ernst van de problemen.

Jaarlijks wordt vastgesteld of de risico-inventarisatie en –evaluatie herhaald of aangevuld moet worden.

Veiligheid is een verantwoordelijkheid van het totale team. Het reguliere teamoverleg is een goede gelegenheid om het beleid met betrekking tot agressie, geweld en dergelijke halfjaarlijks aan de orde te laten komen. In dit overleg worden de meldingsformulieren van de afgelopen periode besproken, komen ervaringen met agressie, geweld en dergelijke aan bod en de manier waarop is gereageerd. Ook bekijkt het teamoverleg of het gevoerde beleid en/of het gebruikte materiaal (onder andere de formulieren) bijstelling behoeven.

BIJLAGE 1. ONGEVALLENMELDINGSFORMULIER ARBEIDSINSPECTIE

Gegevens ten behoeve van de schriftelijke mededeling van een ongeval, bedoeld in artikel 9 lid 1 Arbeidsomstandighedenwet.

1. Werkgever (bevoegd gezag)

Naam…….....

Adres…….....

Postcode en plaats:.....

Registratienummer Kamer van Koophandel:.....

Aantal werkzame personen:.....

Naam melder:….....

Telefoonnummer:.....

2. Getroffene(n)

Naam…….....

Adres…….....

Postcode en plaats:.....

Geboortedatum en geslacht:.....

Nationaliteit:….....

De getroffene is: werknemer/ stagiair/ uitzendkracht/ leerling/student/ overig*

Datum indiensttreding:.....

Soort letsel:.....

Plaats van het letsel:.....

Noodzaak ziekenhuisopname: ja/ nee*

Dodelijke afloop: ja/ nee*

Vermoedelijke verzuimduur:.....

3. Omstandigheden van het ongeval

Plaats van het ongeval:.....

Naam school:.....

Adres:….....

Postcode en plaats:.....

Datum en tijdstip ongeval:.....

Direct voorafgaand aan het ongeval door getroffene verrichte werkzaamheden:.....
Aard van het ongeval:….....

Eventueel betrokken arbeidsmiddelen of stoffen:.....

* Doorhalen wat niet van toepassing is

Plaats.....Datum:…..... Handtekening aanmelder:….....

Arbeidsinspectie
Centraal Kantoor, afdeling Handhaving
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

BIJLAGE 2. FORMAT VOOR ONGEVALLEN/ INCIDENTENREGISTER

Dit register bevat (in elk geval) de gemelde arbeidsongevallen en de Arbeidsongevallen die hebben geleid tot een verzuim van meer dan drie werkdagen en de aard en datum van het ongeval. (Conform artikel 9 lid 2 Arbeidsomstandighedenwet)

Datum	Functie/ Getroffene	School/ Afdeling	Toedracht	Letsel/ Schade	Verzuim	Nr. Ongevalsrapport

BIJLAGE 3. KLACHTENREGELING STICHTING PRIMAIR ONDERWIJS GROESBEEK.

Klachtenregeling Stichting Primair Onderwijs Groesbeek
Adelbrecht Windekind en SBO Carolus zijn scholen die nadrukkelijk streven naar een goede onderlinge samenwerking en een goede verhouding met de ouders. Samen met alle betrokkenen proberen we voor het kind een (kwalitatief) goede en prettige schooltijd te verzorgen. Maar waar gewerkt wordt, worden fouten gemaakt. Om problemen en/of klachten zorgvuldig te bespreken heeft de SPOG een klachtenregeling opgesteld.
Op iedere school van onze Stichting ligt deze ter inzage. Kopiëren van deze regeling of een gedeelte daarvan is toegestaan. De problemen of klachten kunnen zich op drie niveaus afspelen, namelijk:

- Op schoolniveau Wanneer er een probleem speelt, gaat men vanzelfsprekend zo spoedig mogelijk naar de betrokken leerkracht en bespreekt samen dat probleem. Meestal worden deze problemen in goed overleg opgelost. Men kan dan eigenlijk nog niet van een echte klacht spreken. Wanneer men er met de betrokken leerkracht niet uitkomt of wanneer men het probleem om gegronde redenen niet met de leerkracht wil bespreken, kan men terecht bij de directie van de school. Bij een specifiek probleem kan men zich wenden tot de contactpersoon van de school. Deze kan u van advies dienen en is op de hoogte van welke stappen u verder kunt nemen. Voor onze scholen is dit Will Meijer. Bijna alle problemen worden op school behandeld en opgelost. Wanneer dit niet lukt, kan men zich tot het College van Bestuur wenden.
- Op bestuursniveau Als men er op schoolniveau niet uitkomt, heeft men de mogelijkheid een klacht in te dienen bij het College van Bestuur. Men dient

de klacht dan in te dienen met het klachtenformulier van de Stichting. Dit formulier is op school verkrijgbaar. De klachtencommissie, bestaande uit een lid van het College van Bestuur en een niet bij de klacht betrokken directeur, behandelt de klacht. Nadat beide partijen gehoord zijn en de dossiers bestudeerd zijn, doet de klachtencommissie schriftelijk uitspraak. Het klachtenformulier kan men sturen naar: Stichting Primair Onderwijs Groesbeek Postbus 68, 6560 AB Groesbeek

- Voor specifieke klachten, bv. op seksueel gebied, kan men zich ook richten tot de vertrouwenspersoon van de Stichting te weten: Stephanie Vermeulen, sam.vermeulen@kpcmail.nl (06) 23 39 16 15 Op extern niveau
- Een laatste mogelijkheid om een klacht te laten toetsen biedt de landelijke klachtencommissie. Men kan er de klacht indienen wanneer men er met de school, de vertrouwenspersoon of het College van Bestuur niet uitkomt en men de klacht echter van een zodanig belang acht, dat men er een uitspraak over wil. De stichting heeft zich aangesloten bij de landelijke klachtencommissie GCBO (geschillencommissie bijzonder onderwijs). Het adres is: het ambtelijk secretariaat, Postbus 82324, 2508 EH Den Haag 070-3861697 info@klachtencommissie.org www.gcbo.nl Wilt u verdere informatie over de klachtenregeling dan kunt u deze op school krijgen.

BIJLAGE 4. VERTROUWENSPERSONEN.

Vertrouwenspersonen:

SBO Carolus
Mevr. J. Bouten
Tel: 024-6843298

Adelbrecht Windekind
Mevr. A. van der Horst
Tel: 024-3971928

Directie: S. Willems
Tel: 024-6843298 of 024-3971928

Externe vertrouwenspersoon Stichting Primair Onderwijs Groesbeek:
Mevr. Stephanie Vermeulen sam.vermeulen@kpnmail.nl of via (06) 23 39 16 15

Klachtencommissie:
Telefoon: 030 - 280 9590
Fax: 030 - 280 9591

info@onderwijsgeschillen.nl

Stuur een brief
Onderwijsgeschillen

Postbus 85191
3508 AD Utrecht

Bezoekadres
Gebouw Woudstede
Zwarte Woud 2
Utrecht

BIJLAGE 5. GEDRAGSREGELS LERAREN LICHAMELIJKE OPVOEDING.

De gedragsregels vormen samen de gedragscode voor de beroepsgroep leerkrachten lichamelijke opvoeding (m/v).

Gedragsregels
Een leraar lichamelijke opvoeding:

1. Streeft ernaar zijn beroep zo goed mogelijk uit te oefenen en neemt daarbij de opvattingen en standpunten van de beroepsgroep zoals vastgelegd in het beroepscompetentieprofiel als referentiekader.

2. Neemt zijn eigen verantwoordelijkheid voor zijn beroepsuitoefening binnen de grenzen van het onderwijsconcept van zijn school, het schoolwerkplan en de geldende regelingen binnen de school.

3. Neemt de grenzen van zijn professionele deskundigheid in acht; ingeval aard en omvang van problemen zijn deskundigheid overstijgen, is hij gehouden andere deskundigen in te schakelen.

4. Is verantwoordelijk voor verdere ontwikkeling van zijn professionaliteit.

5. Onderhoudt professionele contacten met collega's binnen de school en met de schoolleiding.

6. Geeft zijn vak, als lid van de vaksectie, in een collegiale verantwoordelijkheid.

7. Respecteert de leerling en diens persoonlijke levenssfeer en houdt rekening met diens levensbeschouwelijke en culturele identiteit.

8. Gaat professioneel om met het overwicht dat voortvloeit uit zijn beroep.

9. Toont betrokkenheid met de leerling en bewaart daarbij professionele distantie.

10. Onthoudt zich van elke vorm van seksueel machtsmisbruik, seksuele intimidatie of seksueel getinte verbale uitingen tegenover de leerling; seksuele handelingen en seksuele relaties zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.

11. Zorgt ervoor dat noodzakelijk lichamelijk contact functioneel is en niet misverstaan kan worden. Als de situatie daartoe noopt, zijn meelevende, bemoedigende of troostende aanrakingen als uitingen van emoties zeker geoorloofd. Zorgvuldigheid is hierbij geboden, niet elke leerling stelt prijs op aanrakingen.

12. Realiseert zich dat bepaalde situaties of vriendelijke handelingen door leerlingen of buitenstaanders misverstaan kunnen worden en kunnen leiden tot beschuldigingen van seksuele intimidatie.

13. Zal vooraf, tijdens en na de lessen, tijdens schoolevenementen, tijdens werktijden, tijdens toernooien, tijdens reizen e.d. Gereserveerd en met respect omgaan met de leerling en de ruimten waarin de leerling zich bevindt.

A) Indien het noodzakelijk is dat een leraar de kleedkamer of doucheruimte van het andere geslacht betreedt, zal hij dit met redenen omkleed aankondigen.
B) Hij zal vermijden met een leerling alleen te zijn. Als dit toch nodig is, zal hij dit melden aan de directie.
C) Indien een leerling aandringt op intimiteit zal hij zijn professionele grens duidelijk aangeven.

14. Verstrekt eerlijke en ter zake doende informatie over leerprestaties en (bewegings)gedragingen aan leerlingen, ouders, mentor, schoolleiding en (vak)collega's.

15. Behandelt vertrouwelijke informatie over leerlingen als zodanig; in probleemsituaties handelt hij volgens de op school geldende procedures.

16. Bestrijdt, ook in bewegingssituaties, discriminatie, racisme en geweld; hij spreekt leerlingen aan op ongepast gedrag. Hij besteedt in dit verband tevens aandacht aan bestaande vooroordelen ten aanzien van verschillen tussen jongens en meisjes in bewegingsbegaafdheid, bewegingsbelangstelling en leerprestaties.

17. Zorgt voor sociale veiligheid binnen zijn lessen, met name voor de minder bewegingsbegaafde leerlingen; overbodige vergelijkingssituaties en situaties die de lichamelijke verschijningswijze accentueren worden vermeden.

18. Neemt de nodige maatregelen ter voorkoming van ongevallen tijdens zijn lessen. Mocht er zich desondanks een ongeval voordoen, dan neemt hij op grond van zijn deskundigheid bij het verlenen van de eerste hulp de noodzakelijke stappen volgens de op school geldende procedures.

A) Hij onderhoudt zijn deskundigheid.
B) Hij rapporteert het ongeval inclusief de ondernomen actie aan de verantwoordelijke schoolleider.
C) Hij informeert de leraar/mentor en de ouders of verzorgers van de leerling.

BIJLAGE 6. PESTEN.

Anti-pesten (bron: www.schoolenveiligheid.nl Vormgeven –aan-sociale-veiligheid)

1. Over pesten

De teams van de Cranenburgsestraat ziet het voorkomen en tegengaan van pesten, ook online pesten, als onderdeel van haar pedagogische taak. Pesten gebeurt in de meeste gevallen buiten het zicht van de leerkracht en het gedrag is veelal niet eenduidig. De ongrijpbaarheid van het fenomeen maakt de aanpak moeilijk.

2. Definities en verschijningsvormen

Een definitie van pesten die vaak wordt gebruikt is die van Dan Olweus: 'Iemand wordt gepest wanneer hij of zij herhaaldelijk en langdurig wordt blootgesteld aan negatieve handelingen door één of meer personen'. Deze definitie wordt regelmatig door verscheidene bronnen aangevuld met de volgende criteria:

- Er is sprake van een negatieve bedoeling.
- De negatieve handelingen zijn structureel tegen dezelfde persoon gericht.
- Er is sprake van machtsongelijkheid.

Socioloog en pedagoog Mieke van Stigt voegt aan deze definitie en criteria toe dat er meestal sprake is van een specifieke groepscontext waarin het pesten plaatsvindt. Deze context wordt gekenmerkt door een onveilige en negatieve basissfeer in de groep, waarbinnen een mindset bestaat over hoe gedacht wordt over anders zijn en wat geoorloofd gedrag is. Wie anders is hoort er niet bij en mag gepest worden.

3. Niet verwarren met pesten: plagen en ruzie

Als buitenstaander kan het gedrag van leerlingen die elkaar plagen of ruzie hebben er hetzelfde uitzien als bij pesten. Van plagen is echter sprake wanneer het gedrag niet structureel tegen dezelfde leerlinggericht is en wanneer de machtsongelijkheid niet duidelijk aanwezig is. De intentie is duidelijk negatiever in het geval van pesten. Als een leerling geplaagd wordt is geen sprake van uitsluiting, maar is de intentie juist om elkaar aan het lachen te maken.
Bij ruzie is er sprake van een conflict dat meestal gaat over een situatie of zaak. Het conflict is een uitwisseling van argumenten op een emotionele (boze) manier. In de meeste gevallen wordt een ruzie gewoon bijgelegd. Er is nauwelijks sprake van machtsongelijkheid; beide personen voelen zich sterk genoeg om de confrontatie aan te gaan.

4. Pesten van en door schoolpersoneel

Pesten speelt niet alleen onder leerlingen; ook leraren kunnen elkaar of leerlingen pesten. Andersom kunnen leerlingen hun leraren pesten. In de tekst die volgt wordt ingegaan op pestproblematiek tussen leerlingen.

5. Pesten als groepsprobleem

Pesten lijkt iets tussen degene die pest en degene die gepest wordt, maar ontstaat in de context van een negatieve groepssfeer. Kinderen en jongeren zijn in hun proces naar volwassenheid op zoek naar grenzen. Die ruimte hebben ze nodig om te ontdekken waar maatschappelijke en persoonlijke grenzen liggen en hoe je daarmee omgaat. In elke groep zijn normen, waarden, regels en overtuigingen en ontstaat er een hiërarchie. In het geval van gezond groepsgedrag zal iemand met

afwijkend gedrag terechtgewezen worden met de bedoeling om diegene bij de groep te houden. Wordt iemand bij afwijkend gedrag terechtgewezen met de bedoeling buiten de groep gezet te worden, zodat de band tussen de anderen sterker wordt, dan kan gesproken worden van een sociaal onveilige groep. Voor iedereen in de groep is het dan onveilig, niet alleen voor degene die gepest wordt. Degenen die pesten moeten hun positie zien te behouden en zij hebben daarvoor bevestiging nodig van groepsleden. Degenen die mee lachen of zich op de achtergrond houden zijn bang zelf mikpunt te worden van het pesten. De verschillende rollen liggen namelijk niet vast; wie in een andere groep gepest is kan zelf pestgedrag gaan vertonen om te voorkomen weer de zondebok te worden.
Normaal groepsgedrag kenmerkt zich door: het corrigeren van elkaar als iemand zich niet gedraagt volgens de groepsregels; bij het corrigeren de intentie te hebben om de groep bij elkaar te houden.
Onveilig groepsgedrag kenmerkt zich door: elkaar te corrigeren op groepsregels of normen die arbitrair zijn en die steeds weer ongunstig uitvallen voor het gedrag of het uiterlijk van een bepaalde klasgenoot; gedrag gericht op het vasthouden of versterken van de eigen positie in de hiërarchie; degenen die afwijken of zich niet kunnen verweren worden buiten de groep gezet.

6. De rol van de leraar

De leerkracht heeft een grote invloed op de sfeer in een groep en laveert tussen ruimte geven voor grensverkennend gedrag en grenzen stellen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen. Een groepsproces doorloopt een aantal fases. Leerlingen die net bij elkaar in de klas zitten kijken eerst de kat uit de boom en bepalen welke positie zij in kunnen nemen in de groep. Vervolgens wordt bij het innemen van de posities bepaald hoe er met elkaar omgegaan wordt en ontstaan (vaak onuitgesproken) regels. Dat kan gepaard gaan met botsingen in een onrustige sfeer. De leraar is onderdeel van de groep en leerlingen verwachten dat hij of zij een leidersrol op zich neemt. Doet hij of zij dit niet, dan zullen leerlingen deze rol op zich nemen en bepalen welke normen gelden in de groep. Door niet af te wachten tot de groep normen vaststelt, maar deze in een vroeg stadium samen met de groep te formuleren, heeft de leraar de regie en voorkomt hij of zij een onrustige sfeer.

- De leerkracht kan de volgende dingen doen om invloed te krijgen op pestgedrag: de leraar realiseert zich dat de leraar hoe dan ook de norm bepaalt, ook als deze niets doet, geen regels stelt en niet ingrijpt.
- Vanaf de eerste les neemt de leerkracht de leiderschapsrol in en stuurt in een vroeg stadium de groepsnormering.
- De leerkracht neemt signalen of klachten van leerlingen of ouders over pesten altijd serieus.
- Vermoedt de leraar een pestprobleem: dan laat deze betrokkenen weten wat gezien wordt, wat er gebeurt en biedt aan te willen helpen. De leraar houdt vinger aan de pols, maar grijpt niet direct in. De leraar geeft leerlingen de kans het zelf op te lossen, eventueel met aanwijzingen.

- De leraar maakt het leerlingen makkelijk met vragen over pesten bij de leraar te komen en verlaagt de drempel door duidelijk te zijn over hoe hij/zij hiermee omgaat.
- De leraar maakt leerlingen bewust van hun eigen invloed op de sfeer in de groep en stuurt daar ook op.

De leraar vervult een vertrouwensrol, zorgt voor een *helicopterview* en deelt de in de groep gemaakte afspraken met collega's. De leraar blijft in gesprek met collega's over observaties, gevoelens en incidenten en stemt onderling af welke interventies geschikt zijn binnen deze groep. Samen met collega's heeft de leraar de puzzelstukjes aan informatie over wat er speelt in een groep in handen.
Erkennen dat wordt gepest en toegeven even niet te weten wat te doen, zorgt voor relativering en maakt de stap naar het vragen van hulp kleiner. Pesten is een ingewikkeld proces en vindt ook nog meestal buiten het zicht van de leraar plaats. Niet de vinger kunnen leggen op wat er speelt, niet meteen weten hoe te handelen kan een onzeker gevoel geven en daar zal de groep op reageren. Onzekerheid met collega's delen creëert een klimaat waarin leraren zich kwetsbaar naar elkaar op kunnen stellen, waardoor zij elkaar kunnen ondersteunen en samen tot oplossingen kunt komen.

7. Schoolklimaat en sociale veiligheid

Wanneer er structureel gepest wordt is dit een signaal van sociale onveiligheid in de klas en mogelijk zelfs tekenend voor de veiligheid in de hele school. Leerlingen zoeken grenzen op en krijgen de kans om grenzen te verkennen. Op de Cranenburgsestraat heeft de sociale veiligheid een hoge prioriteit. De directie draagt zorg voor een positief schoolklimaat en doet de volgende dingen om invloed te krijgen op pestgedrag:

- Zet het schoolklimaat en pesten op de agenda;
- Stimuleert gemeenschappelijke (informele) activiteiten voor de leerlingen (sportmiddagen, gezamenlijke maaltijden, open podia);
- Zorgt dat er ruimte is voor gesprekken onder personeel, onder ouders en tussen ouders en personeel over het schoolklimaat en pesten;
- Zorgt voor professionalisering van personeel en informeer ouders over hoe de school met pesten omgaat;
- Zorgt dat leerlingen en ouders met vragen of klachten over pesten makkelijk bij een medewerker terecht kunnen, nog voor de situatie escaleert.

8. Samenwerken met ouders

Wij vinden het belangrijk om goed contact te houden met ouders via samenwerking en afstemming. Ouders en school hebben een gedeelde verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en het welzijn van de leerling. Daarnaast hebben ouders een enorme invloed op hun kind. Wij spreken daarom verwachtingen naar elkaar uit. En delen met elkaar wat we verstaan onder pesten, hoe we denken pesten te voorkomen en hoe we denken over de aanpak ervan. Het liefst elk jaar aan het begin van het schooljaar, bijvoorbeeld door middel van een ouderavond.

Aandachtspunten bij het betrekken van ouders bij het tegengaan van pesten zijn bijvoorbeeld:

- Vragen en zorgen van ouders over pesten serieus nemen;
- Informatie geven over pesten en over de sfeer in de school via ouderavonden, via de ouderraad en via ouders in de medezeggenschapsraad;
- Ouders die gemotiveerd zijn stimuleren om aan een positieve sfeer te werken en geef hen de ruimte voor initiatieven;

Wanneer ouders en een leerling het niet eens zijn met de school over hoe er gehandeld is rond een pestsituatie, kunnen zij een klacht indienen bij de school.

9. Mogelijke signalen en gevolgen

Omdat pesten vaak stiekem gebeurt en vervelend gedrag niet altijd meteen te duiden is als pesten, is signaleren soms lastig. Uitschelden of schoppen is makkelijker te signaleren dan buitensluiten of online pesten. Vaak merkt de leraar aan de sfeer in de groep dat er iets speelt. Ook kan het gedrag van een leerling die gepest wordt voor de leraar een aanleiding zijn om na te gaan of er sprake is van pesten. Voorbeelden van dergelijk gedrag zijn:

- Vaak betrokken zijn bij opstootjes in de klas of op het schoolplein;
- Vaak afwezig zijn;
- Vaak met een bijnaam aangesproken worden door klasgenoten;
- Vaak klagen over hoofdpijn, buikpijn en andere soortgelijke klachten;
- Plotseling slechtere resultaten halen;
- Regelmatig als laatste gekozen worden bij het indelen van groepjes;
- Vaak alleen zijn tijdens pauzes;
- Eerder komen dan de les begint of als laatste blijven hangen;
- Extreem reageren op kleine plagerijtjes.

10. Verhoogde kans op pesten

In principe loopt elke leerling in een onveilige omgeving het risico gepest te worden. Er zijn leerlingen die een verhoogde kans hebben om te worden gepest, doordat ze onbedoeld ongeschreven regels overtreden. Bijvoorbeeld leerlingen die:

- Homoseksueel, lesbisch, biseksueel of transgender zijn (lhbt), zie hiervoor de bijlage ‘Anders in de klas';
- Overgewicht hebben; in onze samenleving is slank zijn het meest geaccepteerd;
- Uiterlijkheden hebben die afwijken van gemiddeld: een bril, rood haar of een ander etnisch milieu;
- Moeite hebben met het interpreteren van sociale situaties, zoals leerlingen met autisme of ADHD;
- Hoogbegaafd zijn;
- Hoog gevoelig zijn; deze leerlingen pikken signalen van pesten veel eerder op en hebben daar last van. Zij reageren vaak heftiger op sociale situaties;
- Fysieke handicaps hebben;
- Uit gezinnen met weinig geld komen.

11. Gevolgen

Als niet tijdig wordt ingegrepen kunnen leerlingen die gepest zijn daar veel last van krijgen in hun verdere leven. Leerlingen die lange tijd structureel gepest zijn:

- Ontwikkelen een negatief zelfbeeld;
- Hebben geen vertrouwen meer in leeftijdgenoten;
- Hebben ook geen vertrouwen meer in volwassenen; de leraar, degene in de klas die in de ogen van leerlingen de wijsheid in pacht heeft, heeft het pesten niet gestopt en geeft daarmee het signaal af dat pesten geaccepteerd wordt. Dat is voor de leerling opnieuw een bevestiging van de gedachte dat hij of zij niet goed genoeg is en er niet bij hoort;
- Kunnen als afweermechanisme zelf gaan pesten.

12. Leerlingen weerbaar maken

Vaak gaat de aandacht bij pesten naar de leerling die gepest wordt. Deze krijgt dan gesprekken of een training om weerbaar te worden. Dit kan bij de leerling of de ouders het gevoel oproepen dat het aan hem of haar ligt ('Als ik beter voor mezelf op had kunnen komen zou ik niet gepest zijn; het ligt aan mij'). Het is dus goed om deze leerling uit te leggen dat juist iedereen in de groep een rol en dus verantwoordelijkheid heeft. Om een pestsituatie aan te pakken is het van groot belang om alle betrokkenen bij de oplossing te betrekken. Het is dus goed om te beseffen dat het werken aan de weerbaarheid van een leerling maar een deel van de oplossing is.
Leraren kunnen leerlingen die gepest worden of meer kans hebben om gepest te worden, sterker maken door:

- Te werken aan een positief zelfbeeld;
- Hen te leren met tegenslagen om te gaan, niet te snel boos te worden;
- Hen te leren grenzen aan te geven;
- Hen te leren dat wat om hen heen gebeurt niet op henzelf betrokken hoeft te worden.

Ook leerlingen die zelf pesten kunnen sterker gemaakt worden door:

- Te werken aan een positief zelfbeeld;
- Te werken aan het leren omgaan met groepsdruk;
- Hen te laten onderzoeken hoe zij op een positieve manier hun kwaliteiten in kunnen zetten in de groep.

13. Pestweb voor leerlingen

Leerlingen van zowel het primair als voortgezet onderwijs kunnen op de voor hen speciaal ingerichte website Pestweb terecht voor al hun vragen en hulp bij pesten. Niet alleen gepeste leerlingen, maar ook leerlingen die zelf pesten of omstanders kunnen op deze website terecht. Zij kunnen er anoniem chatten met een medewerker, hun ervaringen met andere jongeren delen via het forum, mailen of bellen over pestsituaties.

14. Waar wordt veel gepest?

Weten wat de signalen zijn van pesten maakt nog niet dat je als leraar direct in kunt schatten of er sprake is van pesten. De meeste pesterijen vinden immers plaats buiten het zicht van de leraar, waardoor het ontzettend lastig is om (op tijd) in te grijpen.
Pesten vindt soms buiten de klas of unit plaats. Vaak wordt in de gangen, op het schoolplein, in het fietsenhok of in de kleedkamer gepest. Hier is de kans kleiner dat een volwassene het ziet. Bovendien is het in deze algemene ruimten minder duidelijk wie toezicht houdt en verantwoordelijk is om in te grijpen. Het mag dus duidelijk zijn dat leraren niet alles kunnen waarnemen. Het is juist daarom belangrijk dat de leraar tijdens de contactmomenten bewust op signalen en de dynamiek in de groep te letten.

15. Online pesten

Veel communicatie tussen leerlingen speelt zich online af op sociale netwerken en via smartphones. Via internet en sociale media bestaat meer ongeremdheid in de manier waarop met elkaar gepraat kan worden. Makkelijker dan *in real life* pesten ze elkaar, bedreigen ze elkaar, gebruiken agressieve en grove taal, halen vervelende grappen uit en plaatsen ongewenste foto's en filmpjes online. Pestgedrag kan hen zo elk moment van de dag bereiken; een normaal gesproken veilige thuisomgeving kan zo ook onveilig worden. De gevolgen van online pesten zijn voor slachtoffers vaak ernstig: de hele wereld kijkt mee. Wat op het internet staat blijft vaak voor altijd circuleren. Ook op het internet is het minder duidelijk wie toezicht houdt en wie verantwoordelijk is om in te grijpen.
Online pesten is een vorm van pesten die voor leerlingen niet anders is dan andere vormen van pesten. Bovendien is het zo dat leerlingen die online gepest worden meestal ook in real life gepest worden. Voor veel leraren is online pesten ongrijpbaar. Maar de aanpak ervan is niet anders dan de aanpak van pesten in de klas.
De leraar kan op de volgende manier meer grip krijgen op online pesten:

- Toon interesse in wat leerlingen doen op internet.
- Leer van leerlingen waar risico's zitten voor onveilig gedrag.
- Stel samen gedragsregels op.
- Praat regelmatig over wat er speelt op internet aan interactie.
- Laat leerlingen af en toe hun smartphone voor een les gebruiken of geef een les mediawijsheid.

16. Anti-pestaanpakken

De Cranenburgsestraat staat een gebouw brede aanpak van pesten voor. Hierbij worden er voor het hele gebouw gedragsregels afgesproken, krijgen leraren intensieve instructie, is er extra toezicht in de school en in de pauzes, worden ouders betrokken, wordt er in de klas gewerkt aan een prettige sfeer en is er individueel aandacht voor betrokkenen bij pesten, met hun ouders. We oriënteren ons op een gebouw brede aanpak. Hier willen wij op een structurele wijze werken aan de vergroting van de weerbaarheid van leerlingen, een streven we naar een schoolbrede aanpak en uitbreiding van vaardigheden.

17. Juridisch kader

Met betrekking tot het thema pesten hebben scholen de volgende wettelijke verplichtingen:
Scholen zijn verplicht in een veiligheidsplan te beschrijven hoe zij concreet zorg dragen voor het voorkomen van onder andere pesten. De Cranenburgsestraat neemt hierbij onderstaand pestprotocol op in het veiligheidsplan. In een nieuw wetsvoorstel hebben scholen de verplichting te zorgen voor een vast aanspreekpunt voor leerlingen en ouders en de coördinatie van het anti-pestbeleid als taak te beleggen bij een medewerker van de school. Binnen de Cranenburgsestraat zijn dat de AC'er. Hierbij wordt de nadruk gelegd op het voorkomen van pesten en tijdig ingrijpen bij pestsituaties. Zie de bijlage voor uitleg over dit wetsvoorstellen datzelfde wetsvoorstel worden scholen verplicht verantwoording af te leggen over de resultaten van hun inspanningen.

NB www.schoolenveiligheid.nl
Deze website bevat meer informatie onderwerpen die aan sociale veiligheid raken.

BIJLAGE 7. ANTI-PEST PROTOCOL CRANENBURGESTRAAT.

(bron: www.schoolenveiligheid.nl vormgeven –aan-sociale-veiligheid, n.a.v. voorbeeld).

Pesten is een veel voorkomend en niet makkelijk op te lossen probleem. De Cranenburgsestraat geeft in bovenstaande notitie suggesties om pesten te voorkomen en een goed pedagogisch klimaat te bevorderen in de groepen en in school. Met een schoolbrede aanpak, ondersteund met een methode voor sociaal-emotionele vorming, geven wij een hoge prioriteit aan het scheppen van een goed leefklimaat.

1. De taak van de directie:

a. Bewustwording.
De directie moet doordrongen zijn van de ernst van de problematiek. Op elke school wordt gepest. Alle betrokkenen moeten zich realiseren dat er wat aan gedaan moet worden. De aanpak staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van schoolbeleid en onderdeel van een goed pedagogisch klimaat.

b. Stellingname.
De directie moet naar buiten toe, zowel naar leraren, naar leerlingen als naar ouders duidelijk maken dat pesten niet toelaatbaar is. Slachtoffers weten dat 'de school' aan hun kant staat; pesters en leerlingen, die pesters kunnen worden, weten dat er op ze gelet wordt.

c. Maatregelen.
De directie zorgt dat er een plan van aanpak is om pestgedrag aan te pakken en zorgt dat iedereen op de hoogte is van het plan van aanpak. De directie zorgt dat alle geledingen de aanpak ondersteunen. De directie moet concrete maatregelen nemen, die niet na een tijdje ophouden, maar blijven voortduren. Maatregelen die zijn gericht op het regelen en ondersteunen van het bestrijden van pesten (bestrijdingsmaatregelen)en maatregelen die vangnetten voor slachtoffers in het leven roepen (vangnet maatregelen).

d. Bestrijding van pesten ondersteunen.
Er wordt een plan van aanpak gemaakt hoe men om moet gaan met pestproblemen.
Leraren worden gestimuleerd en krijgen de gelegenheid om een cursus te volgen om pesten effectiever te hanteren. De omgeving wordt zo mogelijk aangepast om pesten te voorkomen (extra pleinwacht, vergroten schoolplein, pauzetijden veranderen.)
Scholen werken structureel aan het ontwikkelen van sociale vaardigheden.

2. De taak van de leraar:

a. Bewustwording.
Wat geldt voor de directie geldt ook voor de leraar.
De leraar moet gespitst zijn op signalen die de kant van pesten op kunnen gaan.

b. Stellingname.
De groepsleraar maakt naar de leerlingen toe duidelijk dat pesten ontoelaatbaar is. Slachtoffers weten dat 'de leraar' aan hun kant staat; pesters en leerlingen, die pesters kunnen worden weten dat er op ze gelet wordt.

c. Maatregelen.
Er zijn geen kant en klare maatregelen die overal en altijd werken. Elke klas, elke leraar en elke situatie is verschillend. Uit bijgaande notitie over pesten kan de leraar putten bij de bestrijding van pestgedrag. We kennen de preventieve maatregelen om pesten te voorkomen, we kennen de curatieve maatregelen om reeds plaatsvindende pest praktijken een halt toe te roepen.

d. Voorkomen van pesten.
De omgeving aanpassen zodat er geen gelegenheid is om te pesten. Schoolregels afspreken en erop toe zien dat deze nageleefd worden.
Agressie en geweld kanaliseren door in gesprek te gaan en/of afleiding te bieden.
Leerlingen eigen verantwoordelijkheid te geven en creatief om te leren gaan met schoolfrustraties. Sociale vaardigheden trainen. Zelf het goede voorbeeld te geven.

3. Bestrijden van pesten.

Er zijn twee soorten maatregelen om het pesten te bestrijden nl.: confronterende maatregelen en niet-confronterende maatregelen.
Confronterende maatregelen houden in dat de groep openlijk en direct wordt aangesproken op de pesterijen. B.v. door van het pesten een lesthema te maken, hulp bieden aan de slachtoffers of door te verwijzen, gesprekken aan te gaan met de pesters en hun ouders, de gepeste en zijn/haar ouders en de rest van de groep en eventueel hun ouders.
Niet confronterende maatregelen houden in dat het pestprobleem in de groep via een indirecte manier bespreekbaar wordt gemaakt door het onderwerp pesten aan te bieden via onderwerpen als machtsmisbruik of oorlog en vrede. Daarnaast moet hulp geboden worden aan het slachtoffer en de pester. Niet confronterende maatregelen worden toegepast b.v. bij het vermoeden van pestgedrag.

4 Het belang van vangnetten.

Zelfs al doe je als school een krachtige poging om het pesten tegen te gaan, dan nog kan pesten de kop op steken. In dat geval is het belangrijk dat het slachtoffer altijd bij een schoolvertrouwenspersoon of stichtingsvertrouwenspersoon moet kunnen aankloppen voor hulp.
Vertrouwenspersonen worden aangesteld door resp. het bevoegd gezag en de directie en gepubliceerd in de schoolgids en het veiligheidsplan.
Voldoen de contacten met vertrouwenspersonen niet, dan is er de mogelijkheid een klachtenprocedure in werking te stellen.
Klachtencommissie en klachtenprocedure wordt ingesteld door het bevoegd gezag van de school. Adres en procedure staan in de schoolgids.

5. Plan van aanpak als pesten geconstateerd wordt.

Wanneer we pestgedrag vermoeden, treedt degene die dit signaleert onmiddellijk in actie. In overleg met de directeur wordt een vervolgroute uitgestippeld. In deze vervolgroute volgen we een meersporige aanpak waarin we onderscheid maken in activiteiten gericht op: de dader; het slachtoffer; de ouders; de meelopers; het schoolteam.

Bij twijfel over de vraag of er sprake is van pesten, vindt altijd een nader onderzoek plaats. Wordt tot onderzoek overgegaan, dan zullen ouders van het vermoedelijke slachtoffer en de eventuele dader als eersten en afzonderlijk worden betrokken bij het onderzoek en de vervolgactiviteiten.

Wanneer er sprake kan zijn van pesten, wordt met de mogelijke dader(s) een confronterend gesprek aangegaan. Duidelijk wordt gemaakt welk gedrag niet wordt geaccepteerd. De pester komt voorlopig “onder curatele”; zijn bewegingsvrijheid ten opzichte van het slachtoffer wordt ingeperkt. Deze maatregel is van kracht tot zekerheid over de feitelijke gebeurtenissen is verkregen. Wanneer meer duidelijkheid over de feitelijke gang van zaken bestaat kan als reactie op pestgedrag een sanctionering volgen. De dader doorloopt tevens een, op zijn persoonlijke ontwikkeling gericht, traject.

Het slachtoffer kan rekenen op hulp van de leraar, gericht op weerbaarheid en zelfvertrouwen. Nagegaan zal worden wat dient te gebeuren om zo snel mogelijk een veilige omgeving te realiseren. In een volgend stadium zal worden bekeken of met het slachtoffer het doorlopen van een meer op eigen persoonsontwikkeling gericht traject gewenst is.

De meelopers worden gehoord wanneer nader onderzoek gewenst is. Ook zij worden in voorkomende gevallen op een confronterende wijze aangesproken. In tweede instantie kan worden besloten tot sanctionering en/of vervolgtraject.

In een plan van aanpak worden altijd afspraken gemaakt tussen de groepsleraren in de school. Middels deze afspraken wordt gezorgd dat, bij het toezicht tijdens de lessen, bij het buitenspelen en dergelijke, sprake is van een consequente aanpak.

Alle geledingen, zoals: het bevoegd gezag, de Medezeggenschapsraad, de Ouderraad, het team en de directie stemmen in met het bovenstaande beleid en het plan van aanpak.

6. Omgangsregels.

Naast de schoolregels over het gebruik van het gebouw en het gedrag en de afspraken rond het gebouw kennen we de volgende omgangsregels:

- Schoolresultaten en uiterlijk kunnen nooit de reden zijn om mensen te beoordelen, uit te lachen of uit te schelden;
- Iedereen mag zijn eigen mening hebben, mits je de ander niet schaadt;
- Als je iets van een ander wilt pakken of gebruiken vraag je daarom;
- Iedereen doet mee, we sluiten geen kinderen buiten de groep;
- Ieder bemoeit zich met zijn eigen zaken en we zeggen geen dingen van anderen die niet waar zijn;
- We zijn eerlijk;
- We luisteren naar elkaar en helpen degene die hulp nodig heeft;
- We kiezen geen partij bij een ruzie tussen twee andere kinderen;
- Word je gepest, vertel het aan je ouders, de meester of de juf, dit is geen klikken;
- Zie je dat iemand een ander pest, vertel het ook aan de meester of juf. Ook dit is geen klikken;
- Deze afspraken gelden binnen de school, maar ook daarbuiten;
- Help ook anderen om zich aan deze afspraken te houden.

Verklaring van de afkortingen

AWB = Algemene Wet bestuursrecht
CAO = Collectieve Arbeids Overeenkomst
CJG = Centrum voor Jeugd en Gezin
GGD = Gemeentelijke Geneeskundige Dienst
(G)MR = (gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraad
MEE = ondersteunt mensen met een beperking
OBS = Openbare basisschool
R&E = Risico-inventarisatie t.b.v. Veiligheid
WPO = Wet op Primair Onderwijs

ADRESSEN EN TELEFOONNUMMERS

Wijkagenten: tel 0900 8844

Patrick van der Wal: Groesbeek centrum
Martin de Heus: Groesbeek centrum
Rianne Willems: Groesbeek buiten
Edwin Dekker: Groesbeek buiten

Leerplichtambtenaar: Tel: 024- 3298003
Christel van den Berg
leerplicht@nijmegen.nl

Halt team Oost- Nederland
Postbus 4019
3502 HA Utrecht
T 088 115 35 00
F 088 115 35 01
E info@halt.nl

Sociaal team Berg en Dal
Op de Cranenburgsestraat is iedere vrijdag van 11.00 tot 15.00 onze jeugdconsulent Jesse Rood namens het sociaal team aanwezig. Het Sociaal Team is bereikbaar van maandag t/m vrijdag tussen 9.00 en 14.30 uur via telefoonnummer 024 - 751 6520.

Locatie	Dag	Tijd
Op de Heuvel, Ericastraat 39, Groesbeek	Woensdag	10-12u
De Mallemolen, Kloosterstraat 11, Groesbeek	Dinsdag	10-12u
De Slenk, Reestraat 2, De Horst	Dinsdag	10-12u
Buurtmarkt, Bredeweg 61, Breedeweg	Dinsdag	9.30- 11.30u

GGD Gelderland-Zuid
Groenewoudseweg 275
6524 TV Nljmegen
088-1447144
Info@ggdgelderlandzuid.nl

Landelijke Klachtencommissie onderwijs
Postbus 85191
3508 AD Utrecht
Telefoon 030-28095950
E-mail info@onderwijsgeschillen.nl
Website www.onderwijsgeschillen.nl
Telefoon: 030 – 280 95 90
E-mail: info@onderwijsgeschillen.nl
Website: www.onderwijsgeschillen.nl
Bezoekadres:
Gebouw 'Woudstede'
Zwarte Woud 2
3524 SJ Utrecht

Sociaal Veiligheidsplan ondertekend voor akkoord door de Medezeggenschapsraad:

Voorzitter SBO Carolus:

_____

Voorzitter Adelbrecht Windekind:

_____

Datum: